ФАНДРЕЙЗИНГОВА СТРАТЕГІЯ

на період з 2020 до 2023 року

БЮРО СОЦІАЛЬНИХ І ПОЛІТИЧНИХ РОЗРОБОК

БСПР

КИЇВ – 2020

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

ЗМІСТ

1.Вступ ……c.3-5

2. Місія та Завдання Організації …….c.6

3. SWOT –Аналіз Організації ……..c.7

4. Стратегія розвитку за напрямками діяльності ……c.8-20

5. Аналіз можливостей фанрайзингу ……c.21-30

3. План реалізації стратегії фагдрайзингу……c.31-35

6. Ризики ……c.35-36

7. Моніторинг та оцінка…….c.37-43

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

1. ВСТУП

Організація була заснована 25 червня 2013 року шляхом об'єднання експертів з різних галузей для створення майданчика по виробленню спільного бачення щодо реформ в соціальній сфері. Експерти Бюро створили та організовують діяльності Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики Центру перспективних соціальних досліджень Міністерства соціальної політики та Національної академії наук України.

З 2014 року Бюро являється членом Форуму громадянського суспільства Східного партнерства, а також Української національної платформи ФГ СхП та до української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (УС ПГС). Представник Бюро є членом Громадської ради при Міністерстві соціальної політики України, Міністерства охорони здоровя України, Громадської ради при Комітеті закордонних справ Верховної Ради України, представник Бюро здійснює координацію в Робочій групі «Зайнятість, трудові права, здорові та безпечні умови праці, соціальна політика» УС ПГС. Бюро є членом Європейської Соціальної Мережі (ESN).

В 2015 році у зв'язку з об'єднанням Центру перспективних соціальних досліджень, та на вимогу Міністерства соціальної політики, Науково дослідницького Інституту праці та зайнятості населення Міністерства соціальної політики та Національної Академії Наук України видано наказ, щодо роботи Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики при Науково дослідницькому інституті. Експерт Бюро є секретарем Координаційно-експертної ради та забеспечує її діяльність.

В 2016 році Бюро працює над реалізацією Меморандуму, підписаного спільно з Представництвом дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ), МБФ "Карітас України" та

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

низкою наукових та аналітичних центрів, що передбачає співпрацю наукових установ та неурядових організацій з метою фахової підтримки реалізації цілей сталого розвитку, ефективної соціальної політики та сприяння людському розвитку в Україні, з цією метою створено Соціальну та наукову платформу людського розвитку. Платформа є відкритим до співпраці координаційно-адвокаційним майданчиком, діє за підтримки Представництва дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Бюро адмініструє діяльність Соціальної та наукової платформи людського розвитку.

У 2017 року Бюро виступило ініціатором створення Коаліції «За рівність і недискримінацію у праці» задля спільної та консолідованої діяльності на захист свободи, справедливості та рівності у доступі жінок і чоловіків до ринка праці, захисту їх трудових і соціальних прав. Бюро являється членом Експертно-консультативної групи з реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС Міністерства соціальної політики України та Коаліції на захист громадянського суспільства в Україні (CSC), яка об'єднує зусилля неурядових організацій для консолідованої протидії як окремим загрозам, так і спробам наступу на громадянське суспільство та свободу об’єднань в Україні.

У 2018 році створено Платформу децентралізації соціальних сервісів в країнах Східного Партнерства, що передбачає об'єднану роботу з питань соціального діалогу, розвитку соціальних сервісів та протидії дискримінації, поширює свою діяльність в Грузії, Вірменії та Україні. Бюро є членом Дорадчої групи зі сталого розвитку, що є тимчасовим консультативно-дорадчим органом створеного відповідно до статті 299 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Громадської ради при Міністерстві соціальної політики України та Міністерстві закордонних справ України.

2019 рік Експерти Бюро взяли участь в проведенні гендерного аудиту Міністерства соціальної політики України. Відповідно до методології МОП, було проведено аналіз документів, що регулюють роботу Мінсоцполітики, його завдання, компетенції, повноваження, структуру та основні принципи діяльності в результаті чого складено звіт в котрому запропоновано ряд рекомендацій щодо розв’язання виявлених недоліків. Підготовлено експертний звіт: Регулювання у сфері доступу до зайнятості, соціальних послуг та соціального забезпечення в Україні, Молдові, Грузії та Вірменії, ведеться робота у сфері трудових прав, безпечних умов праці та соціального захисту щодо імплементації антидискримінаційних Директив ЄС, та адвокаційна робота з питань соціального діалогу, розвитку соціальних сервісів та протидії дискримінації в країнах Східного Партнерства. Представник Бюро координує робочу групу «Юстиція, свобода, права людини» Платформи громадянського суспільства Україні-ЄС.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

В рамках закріпленої в «Меморандумі про співробітництво між Київською міською державною адміністрацією та представниками громадських організацій» оцінки становища жінок та чоловіків міста Києва і створення за результатами такої оцінки Гендерного паспорта, експерти Бюро разом з організаціями-партнерами напрацьовують теоретико-методологічну базу і розробляють дизайн дослідження моніторингу стану гендерної рівності в столиці. Гендерний паспорт покликаний сприяти формуванню доказової політики у сфері рівності між жінками та чоловіками, як основи при плануванні, програмуванні та реалізації важливих цільових соціальних програм столиці.

2019 році Бюро бере участь в конкурсі проектів міської цільової програми «Соціальне партнерство» на 2019-2021 роки (затвердженої рішенням Київської міської ради від 28.02.2019 №165/6821) та реалізує Інформаційний та навчально-просвітницький проект з організації сучасних форм надання соціальної підтримки людям похилого віку Активний «срібний вік» в м. Києві було підтримано конкурсною комісією і профінансовано його перший етап проведення дослідження з моніторингу оцінки потреб та надання соціальних послуг особам похилого віку. Продовжується надавання всебічної підтримки ВІЛ-позитивним особам при клініці ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України».

2020 рік реалізується проєкт "Концепція імплементації стандартів ЄС щодо збалансування професійного та особистого життя працівників" підтриманий Міжнародниим Фондом «Відродження» мета проекту розробити Концепцію імплементації стандартів ЄС збалансування професійного та особистого життя працівників, що узагальнюватиме як міжнародні стандарти у цій сфері та практику їх впровадження окремими державами, а також враховуватиме соціально-економічні можливості України на сучасному етапі розвитку, гендерний баланс, дотримання принципу недискримінації, який поєднав би усі відомі на сьогодні форми поведінки, що порушує недоторканність приватного життя особи, як-то булінг, мобінг та харасмет. Залучити представників громадянського суспільства до розробки пропозицій щодо ефективного правового регулювання праці осіб із сімейними обов'язками. Ведеться роота з метою озробити основні засади ведення соціального діалогу з метою врегулювання та врахування інтересів працівників, роботодавців та громадянського суспільства.

Бюро бере участь в роботі Національної платформи «Рівні права та можливості» щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства створеної з ініціативи, та відповідно до положення про діяльність Урядового уповноваженого з питань гендерної політики Кабінету Міністрів України. Бюро бере участь в діяльності Міжвідомчої ради з питань сім'ї,

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

ґендерної рівності, демографічного розвитку та протидії торгівлі людьми, що є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, утвореним при Кабінеті Міністрів України. Експертно-консультативної групі з реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС Міністерства соціальної політики України, громадської ради при Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та захисту ветеранів, експертній раді Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин.

2.МІСІЯ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Місія

Забезпечення принципів соціальної справедливості та сталого розвитку громад шляхом об'єднання організацій громадянського суспільства та незалежних експертів задля реформування соціальної сфери України.

Завдання

1 - Розробки стратегій розвитку у всіх сферах соціальної політики: соціальний захист, соціальні послуги, соціальний діалог, громадське здоров'я, а також з екологічних питань. Експертиза та удосконалення нормативно-правового середовища задля забезпечення ефективних реформ. Вироблення спільного бачення серед організацій громадянського суспільства, які працюють в соціальній, екологічній та медичній сферах щодо напрямків та результатів реформування.

2 - Залучення науковців для вироблення науково обґрунтованих стратегій та розрахунків результатів реформування. Проведення громадського обговорення основних проблем соціальної сфери, досліджень щодо ситуації в сфері соціального захисту, соціального діалогу тощо. Консультації та навчання у сфері надання соціальних послуг та розвитку ринку соціальних послуг, законодовче забезпечення роздержавлення соцільної сфери України.

3 - Визначення найбільш вразливих проблем збереження якості навколишнього середовища, раціонального споживання енергетичних та інших природних ресурсів країни, пошуку оптимального балансу між розвитком економіки, комфортом життя та забезпеченням ресурсної бази прогресу прийдешніх поколінь. Проведення громадської мобілізації на захист екології. Забезпечення суспільної уваги до безпеки дорожнього руху, соціальної та екологічної безпеки.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

4 - Проведення досліджень ситуації зі свободою релігії та переконань, правове забезпечення , надання правової допомоги релігійним громадам і їх членам, правова просвіта, адвокація на національному та міжнародному рівні. Сприяння діяльності, спрямованої на збереження культурної та історичної спадщини, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства в співпраці.

5 - Проведення ряду активностей задля збереження здоров'я та забезпечення добробуту громадян похилого віку, їх адаптації до життя в умовах обов'язкового карантину, обміну досвіду між поколіннями, здорового старіння та активного довголіття, у тому числі сприяння інтернет активності громадян похилого віку. Ситуація розвитку пандемії та її наслідків потребує консолідації зусиль, швидких дій та реагування на виклики.

3. SWOT-АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ

SWOT-АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Сильні сторони	**Слабкі сторони**
наявна координаційно-ініціативна Хол;	нерозвинена організаційна структура
авторитетна та професійна команда;	недостатня кількість людей в команді;
незалежна та незаангажована організація;	перевантаженість членів команди;
налагоджені контакти з партнерами;	неналагоджена робота статутних органів;
інформативний веб-сайт;	відсутні прописані внутрішні процедури;
актуальні напрямки діяльності;	відсутня фандрейзингова та комунікативна стратегії
достатній рівень впізнаваності організації;	відсутність чітких стандартів діяльності;
досвід міжнародних проектів та ініціатив;	застарілий дизайн веб-сайту;
наявність експертів високого рівня.	відсутність партнерських зв'язків з великим фінансовими колами в Україні.
Можливості	**Загрози**
- можливість залучення зовнішніх експертів;	-політична та економічна нестабільність в країні;
- проведення публічних заходів;	- загроза війни;
- адвокація законопроектів;	- зміна пріоритетів, обсягів та форм фінансування міжнародних донорів.
- розробка фандрейзингового плану та комунікативної стратегії;	- скорочення технічної допомоги
- пошук партнерів для двосторонніх проектів;	- епідеміологічна ситуація та карантин
Робота з казначейством та бюджетними кошиами	

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

4. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА НАПРЯМКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Цільова аудиторія:

- Центральні органи виконавчої та законодавчої влади
- Громадські організації,
- Навчальні заклади,
- Аналітичні центри,
- Експертні групи,
- Агенції регіонального розвитку,
- Органи міського самоврядування,
- ЗМІ,
- Міжнародні організації,
- Донори

Стратегічні напрями роботи організації за сферами діяльності:

1. **Сфера зайнятості, охорони здоров'я, соціальної політики та рівних можливостей, соціального діалогу.**

ГО "Бюро соціальних та політичних розробок" вже декілька років веде активну роботу в сфері соціальних послуг, зокрема, з метою **виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЕС щодо забезпечення соціального діалогу, соціального захисту та соціального залучення**. Експерти Бюро приймали участь в розробці та адвокатуванню проекту Закону України «Про соціальні послуги» (реєстр. No 4607) що спрямований на реформування системи надання соціальних послуг та прийнятий в першому читанні Верховною Радою України в минулому році, також його включено в Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Хоча в урядових звітах по виконанню Угоди про асоціацію Україна-ЄС проект Закону України «Про соціальні послуги» N4607 на першому місці, та його включено в Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, його критично необхідно **доповнити гендерною складовою**. Лишається під питанням доступ до деяких послуг дівчат та жінок, які живуть з ВІЛ; з інших вразливих категорій. Захист прав дівчат і жінок зараз, можливо, ще актуальніший, ніж в попередній час, особливо враховуючи виклики децентралізації. Цей законопроект входить до законодавчих ініціатив, що потребують додаткового опрацювання, а можливо і політичних консультацій, так

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

само, як і законопроекти «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу)» та проект Закону України «Про внесення змін (щодо трудових прав)». Тому, серед ключових завдань наступного року виконання наших зобов'язань по CEDAW, на нашу думку, неодмінно мають бути експертизи та адвокатування відповідних законопроектів, що визначатимуть права жінок у доступі до послуг та до праці. Крім названих нами та колегами, це: Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо надання додаткових гарантій, пов'язаних з поєднанням сімейних і трудових обов'язків)», який має регулювати так звані батьківські відпустки; та нова редакція Закону України «Про колективні договори та колективні угоди», яка потребує доповнення гендерною складовою».

Політико-економічні перетворення в Україні що проходять на тлі стагнації економіки і гібридної війни з державою-агресором, як наслідок маємо зниження рівня соціальних стандартів викликане недостатнім фінансуванням їх з державного бюджету, відсутність соціальної захищеності призводить до зростання напруженості і протесаних настроїв в суспільстві.

Вирішенням цієї проблеми повинна **стати консолідація зусиль громадських, благодійних та донорських організацій, спрямованих на соціальне інвестування, створення та розвиток виробництва соціальних послуг,** які відповідають сучасним вимогам і стандартам, що в кінцевому підсумку повинно сприяти підвищенню якості життя громадян.

Як забезпечити якісними послугами усіх членів громади, та зрозуміти, що потрібно створювати, щоб охопити усіх, хто їх потребує:

1. Варто зробити соціальний паспорт громади. Для цього треба виявити основні цільові групи: хто є споживачами послуг і які вони. Треба вивчати потреби кожної групи, при цьому відрізняючи від них проблеми (нарко, алкозалежна чи просто сім'я у складних життєвих обставинах). Бо саме знання потреб надає можливість усунути проблеми
2. Треба зробити аналіз наявних надавачів, тобто, тих, хто може забезпечити медичні, соціальні, освітні послуги, а також - послуги в областях культури і спорту. Зробивши це, варто зіставити наявних надавачів на наявних отримувачів, що висвітлить картину того, яка група мешканців ще є не охопленою послугами належної якості. Тоді треба думати, як задовольнити їх потреби.
3. В громадах добре знають ті сім'ї, які віддали своїх дітей до інтернатів по заяві батьків, та обставини, в яких вони живуть. Отже, про кожну сім'ю в громаді знають, чи варто повертати дітей назад. Бо повернення обов'язково має відбуватися в безпечне середовище. Тобто треба або допомогти сім'ї задовольнити її потреби, щоб вона могла прийняти дитину назад і їй там було безпечно, або - позбавити батьків прав і влаштувати дитину в сімейну форму виховання, які також треба створювати в громадах.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

4. Проведення ряду активностей задля збереження здоров'я та забезпечення добробуту громадян похилого віку, адаптації до життя в умовах карантину, обміну досвіду між поколіннями, у тому числі сприяння інтернет активності громадян похилого віку, зокрема інформування щодо пандемії COVID-19 та володіння навичками комунікації в умовах карантину.
5. Розробка ефективних організаційно-функціональних моделей медичної, соціальної та психологічної підтримки осіб літнього віку, що має намір розробити Бюро соціальних та політичних розробок може бути використана в роботі інших організацій та соціальних служб.

Окремий напрямок роботи БСПР – забезпечення доступу до якісної освіти та подальшого працевлаштування для соціально-малозахищених верств населення.

2. Сфера демократії, прав людини, належного урядування та стабільності, децентралізації.

В даній сфері діяльності Бюро - адвокатування законопроектів "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу)" та Проект Закону України "Про внесення змін (щодо трудових прав).

Ключовим завданням на наступі роки вбачаєм для себе розробку та адвокатування проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо надання додаткових гарантій, пов'язаних з поєднанням сімейних і трудових обов'язків)» відносно так званих батьківських відпусток та доповненням гендерної складової до нової редакція Закону України «Про колективні договори та колективні угоди» щодо недискримінаційних правил на ринку праці, а саме включення питань попередження стигми і дискримінації в трудових відносинах до Генеральної угоди - черговий крок у цьому напрямку. Гендерна рівність та недискримінація повинні стати основою дій, що здійснюються в рамках політики Східного партнерства Європейського Союзу, задля забезпечення повної підтримки суспільствами країн партнерів ЄС. Гендер несе в собі певну соціальна роль. Ми намагаємся пояснити депутатам, що ми можемо заперечувати поняття «гендер», нам воно може не подобатися, ми можемо навіть заборонити його, але те, що воно означає, тобто соціальну роль, яку відграють або чоловіки, або жінки в різних ситуаціях, не заборониш. Кожен з нас одночасно грає велику кількість соціальних ролей. Ми є працівниками, дружинами, дітьми, матерями, батьками, друзями. Це все різні соціальні ролі. Для жінки вважається «нормальною» соціальна роль матері, дружини, вихователькі, але «не є прийнятною» роль військовослужбовиці чи керівниці великої компанії.

Прийняття цієї статті конвенції, в тому обсязі, в якому воно є, є нашою точкою відриву від держав третього світу. Експлуатація ідеї традиційних цінностей і традиційних ролей жінок і чоловіків є неприпустимою, так само як і маніпуляція релігійністю, вірою.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Для досягнення стратегічно мети **по імплементації принципів гендерної політики ЕС у правовому полі України**, слід здійснити ряд завдань:

- ініціювати розгляд стану імплементації урядом 6-ти „недискримінаційних" Директив ради ЄС Угоди про асоціацію Україна-ЄС. (Директиви NN 2000/43/ЄС від 29 червня 2000 «Щодо імплементації принципу рівноправності осіб незалежно від расової або етнічної приналежності»; 2000/78/ ЄС від 27 листопада 2000 що встановлює загальні рамки рівноправного поводження у сфері зайнятості і професійної діяльності; 2004/113/ЄС від 13 грудня 2000 «Про імплементацію принципів рівності чоловіків і жінок у доступі до товарів і надання послуг»; 96/34/ЄС від 3 червня 1996 «Про рамкову угоду щодо батьківської відпустки, укладену UNICE, CEEP і ETUC»; 92/85/ЄЕС від 19 жовтня 1992 «Про вжиття заходів з поліпшення безпеки та охорони здоров'я на виробництві вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, або годують, Директиви 89/391/ЄЕС)»; 79/7/ЄЕС від 19 грудня 1978 «Про поступову імплементацію принципу рівності чоловіків і жінок у сфері соціального забезпечення)».
- виступити з ініціативою перед Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, та Комітетом Верховної Ради України з питань євроінтеграції, щодо розгляду ними стану імплементації та виконання Україною згаданих Директив Ради ЄС та відповідних конвенцій Міжнародної організації праці: Конвенція про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності 1951 року (№100), ратифікована Україною 22 жовтня 1999 року; Конвенція Міжнародної організації праці про мінімальні норми соціального забезпечення 1952 року (№102), ратифікована Україною 16 березня 2016 року; Конвенція про захист материнства 1952 року (№103), ратифікована Україною15 червня 2000 року; Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять 1958 року (№111), ратифікована Україною 24 червня 1975 року; Конвенція про працівників з сімейними обов'язками 1981 року (№156), ратифікована Україною 22 жовтня 1999 року.

В порядок сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність з Конституцією України, міжнародними стандартами в цій сфері - розглянути питання щодо посилення експертного супроводу процесу імплементації Директив Ради ЄС з боку громадських та науково-експертних установ:

- сприяти і підтримати створення, в рамках роботи Координаційно-експертної Ради з питань соціальної політики (КЕР) Науково-дослідного Інституту праці і зайнятості населення Мінсоцполітики і НАНУ, аналітично-консультативної групи щодо імплементації вищенаведених Директив, гендерної експертизи законодавчих ініціатив у сфері праці та послуг, гендерної експертизи реформ у сфері праці та послуг;
- ініціювати проведення консультацій з Мінсоцполітики, СПО роботодавців, профспілками та заінтересованими організаціями громадянського суспільства щодо можливості ратифікації наступних конвенцій МОП, важливих з огляду на

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

потребу ліквідувати прогалини в законодавчому забезпеченні рівних прав та можливостей:

- ініціювати, за підтримки представників СПО роботодавців, профспілками та громадянського суспільства, розробку законопроекту про запровадження (гендерного аудиту) та планів гендерної рівності на підприємствах, в установах та організаціях, з урахуванням досвіду ЄС, та розробку інструментарію для інспекторів праці щодо забезпечення запровадження таких планів на робочих місцях.
- включити представників наукових установ та громадянського суспільства, що займаються питаннями гендерної рівності у соціальних та трудових правах до складу Консультативної ради при Уповноваженому ВРУ з прав людини, для забезпечення виконання викладених вище завдань.
- включити представників наукових установ та громадянського суспільства, що займаються питаннями гендерної рівності у соціальних та трудових правах, до складу Експертної ради з питань дотримання трудових прав при Представникові Уповноваженого з питань дотримання соціально-економічних та гуманітарних прав.
- розширити діалог щодо імплементації недискримінаційних Директив Ради ЄС та згаданих Конвенцій МОП між експертами та управлінцями України, країн Східного партнерства і ЄС, а також Гендерними уповноваженими цих країн. Взяти до уваги кращі практики імплементації недискримінаційних Директив ЄС та згаданих конвенцій МОП у форматі ЄС+3 (Україна, Грузія, Молдова) та можливість їх запровадження в Україні. (Провести відповідний захід: міжнародний „круглий стіл" або панельну дискусію.)
- рекомендувати Державній службі зайнятості України разом з представниками громадянського суспільства розробити гендерно-чутливі активні програми зайнятості для залучення до продуктивної праці жінок і чоловіків, особливо з уразливих груп.
- рекомендувати Державній службі України з питань праці – розробити інструментарій для інспекторів праці щодо запобігання проявам дискримінації в трудових відносинах та забезпечення додержання законодавства про працю у світлі ратифікованих Україною конвенцій МОП про інспекцію праці в промисловості і торгівлі 1947 року (№81) та про інспекцію праці в сільському господарстві 1969 року (№129) та з урахуванням кращих практик країн ЄС.
- досягнення стандартів у сфері ґендерної рівності та захисту від дискримінації за ознаками статі, сексуальної орієнтації та ґендерної ідентичності вже закріплені в європейському законодавстві та в політиках, протиставлення захисту прав жінок та ЛГБТ, консервативній, націоналістичній тощо ідеологіям - штучне. Такі країни як Велика Британія, Німеччина, Норвегія, та взагалі практично всі країни Західної Європи демонструють нам як можуть мирно та задовільно співіснувати захист традиційних цінностей сучасного європейського суспільства з визнанням та гарантуванням рівності прав для всіх груп населення. Так само, підтримка рівності та заборона дискримінації за ознаками статі і СОҐІ не суперечать християнському

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

вченню, як такому, що нам демонструють приклади діяльності найбільших протестантських церков Європи та поточні дискусії навколо цих питань у католицькій церкві.

3. Запобігання та протидії гендерно зумовленому та домашньому насильству

Ратифікація Стамбульської конвенції - Конвенція захищає не лише жінок, а також чоловіків, які, хоч і рідше, можуть бути жертвами домашнього насильства. Також вона захищає дітей, адже, навіть якщо насильство не торкається їх безпосередньо, вони все одно визнаються потерпілими від нього. Спостереження за домашнім насильством травмує психіку дитини та прирівнюється до насильства по відношенню до дитини. Ратифікація Стамбульської конвенції передбачатиме гармонізацію відповідного українського законодавства з європейським, будуть внесені зміни та доповнення до 6 кодексів та до понад 10 законів. Серед них – Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Сімейний кодекс України, Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» тощо. Що стосується Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», то зараз готова його нова редакція – проект закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Стосовно "Стратегії з прав людини" Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства». Терміни виконання цього розділу складають 3 роки.

Проблема цих частин плану у тому, що стратегічні напрямки записані у ньому як тактичні кроки, що підлягають виконанню. І відповідно, поставлені в цих пунктах завдання погано корелюють із кадровими ресурсами, часовими ресурсами та функціональним навантаженням співробітників, записаних як відповідальні виконавці. Вочевидь, такого аналізу при складані плану ніхто не робив.

Загальний висновок:

1)Великі стратегічні напрямки з міжнародних документів (Пекінська декларація і Платформа дій; Конвенція з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок), або й самі ці стратегічні документи (Європейська стратегія з гендерної рівності)– вписані як конкретні пункти даного Плану заходів.

2) Обсяги визначених у Плані завдань ніяк не співставлені із кадровими можливостями, кваліфікацією та навантаженням відповідальних співробітників, та конфліктують із ними.

3) Об'єми планованого дуже значні, вони вимагають розробки окремої, глобальної й довготривалої, Стратегії гендерних перетворень українського суспільства, розрахованої на 10-15 років, і значно перевищують можливості даного документа – Плану заходів до стратегії з прав людини.

На нашу думку, необхідно скоригувати дані пункти Плану, вдавшись до процедур ієрархізації: визначивши перші за пріоритетністю, другі за пріоритетністю, треті за пріоритетністю тощо задачі; які були б вьіполнимьіми.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Загальна рекомендація.

Наведені в Плані заходів пункти дій варто пріоретизувати. Для виконання, варто відібрати 2-3 основних і першочергових для країни заходи; решту 10 пунктів краще мінімізувати. Оптимально було б внести відповідні корективи в тіло цього документа.

Пандемія COVID-19 змінює спосіб нашого життя - в той час, як ситуація зближує багато сімей, інших вона, навпаки, роз'єднує. У сукупності, під тиском зростання безробіття та фінансових проблем, самоізоляції та відсутності соціальної взаємодії рівень домашнього насильства зростає тривожними темпами. Нова реальність всесвітньої пандемії і необхідність усамітнення в закритому просторі через COVID19 призвели до значного зростання випадків погроз, переслідувань і насилля стосовно людей у вразливому становищі, зокрема ЛГБТІК-людей тому хочемо висловити занепокаоєння, тим фактом, що в дебатах в Україні іноді йде атака на цінності інклюзії та толерантності». 25 тисяч людей поставили свої підписи під петицією до Президента публічно закликала українську владу вжити заходів для ратифікації та створення суспільства, вільного від гендерно-обумовленого насильства. Сьогодні саме час повернутися до питання ратифікації Стамбульської конвенції. Вона допоможе боротись не лише з агресією щодо жінок, але й щодо чоловіків й найголовніше – щодо дітей. Бо дитина, яка росте в сім'ї, де щодня бачить чи відчуває насильство, отримує колосальну психологічну травму й це назавжди ламає її життя.

Бюро виступає за повну імплементацію Національну стратегію з прав людини та відповідний план дій і вжити інших необхідних кроків для забезпечення втілення всесторонніх анти-дискримінаційних заходів. За 4 роки реалізації Національної стратегії у сфері прав людини спостерігається незначний прогрес – згідно оцінці громадських моніторів рівень її виконання становить всього 28%. Рівень виконання Плану дій – 1/3 від запланованого, в той час як Міністерство юстиції звітує про імплементацію понад половини передбачених Планом дій заходів. Права людини повинні стати кроссекторальною засадою, якою керуються органи влади у своїй діяльності. Гарантування постраждалим особам безпеки та основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на життя, свободу та особисту недоторканість, на повагу до приватного та сімейного життя. Повагу до честі та гідності, уважне та гуманне ставлення з боку суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; повинні здійснюються без дискримінації за будь-якою ознакоюі це має буте виразно підкреслено в Указі Президента. Звичаї, релігійні переконання, віросповідання, традиції не можуть розглядатися як виправдання будь-яких форм домашнього насильства, передбачених цим Законом, або бути підставою для звільнення кривдника від відповідальності.

Об'єднана робота організації щодо підвищення ефективності роботи в країнах Східного партнерства з питань соціального діалогу, соціальних

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

сервісів і протидії дискримінації на робочих місцях. Меморандум створює платформу, основною ціллю якої є вдосконалення механізмів управління соціальними послугами, через їх подальшу децентралізацію і посилення ролі місцевого самоврядування, вдосконалення управління державними видатками на соціальні послуги, модернізація існуючих і впровадження нових соціальних послуг. Базовим постулатом децентралізації соціальних послуг стає передача більшої частини бюджетного фінансування на надання соціальних послуг у громадах, на дому, а не зміст системи установ стаціонарного типу. Формування і розвиток сучасної системи соціальних послуг з домінуванням на рівні місцевої громади дозволить:

- розширити спектр цільових соціальних груп і одночасно підвищити адресність і якість надання соціальних послуг;
- забезпечити доступність, ефективність розподілу і використання фінансових, матеріальних, кадрових ресурсів завдяки кращому реагуванню на потреби людей;
- забезпечити чіткий взаємозв'язок між засобами, які платять платники податків, і послуг, що надаються в суспільстві за рахунок цих коштів;
- створити сприятливі умови для надання соціальних послуг недержавними суб'єктами.

Окремий напрямок роботи - освітні заходи з різних тематик (згідно з діяльністю Бюро) для об'єднаних територіальних громад.

4. Сфера енергетики, транспорту, захисту навколишнього природного середовища та сталого розвитку

1. Аналітика соціально-економічних наслідків втрат від дорожньо-транспортних пригод.
2. Формулювання економічних інтересів населення України.
3. Зелений, екологічний та безпечний транспорт

5. Сфера науки та культури, інформаційного суспільства, контактів між людьми.

1. Експерти, що були залучені до проекту «Підходи до соціальної політики: від інновації до традиції», презентували свої напрацювання: Методологічні засади надходжень до бюджету ОТГ (Академія фінансового управління), Пропозиції щодо фінансових механізмів забезпечення функціонування інтегрованої соціальної моделі людського розвитку (ІБСЕД), Функції Єдиного центру надання соціальних послуг на рівні ОТГ (МГО «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров’я»), Модель єдиного центру надання соціальних послуг на рівні великого міста (Одеського міського центру надання соціальних послуг для сім’ї, дітей та молоді), Наскрізні індикатори Моделі забезпечення людського розвитку (соціальна складова) (ІДСД імені М. Птухи) та Методику розрахунків індикаторів

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

функціонування моделі соціального сектору України (НДІ праці та зайнятості населення).

6. Сфера допомоги людям старшого віку кращих практик, які зарекомендували себе в умовах поширення COVID-19,

Проведення аналізу існуючої ситуації щодо реалізованих програм та ініціатив влади та громадських організацій щодо надання соціальних послуг громадянам старшого віку під час пандемії COVID-19, опис кращих практик надання соціальних послуг громадянам старшого віку під час пандемії COVID-19 (з'ясування передумов та цілей; перелік послуг, що надавалися; географія надання послуг; партнерства та співпраця; використані ресурси; труднощі та їх вирішення; результати впровадження), рекомендації щодо подальшого впровадження ефективних організаційно-функціональних моделей соціальної (в. т.ч. інформаційної та психологічної) підтримки осіб літнього віку в умовах пандемії COVID-19 та включення їх в місцеві програми соціального захисту. Очікувані результати: інвентаризація реалізованих програм та ініціатив влади та громадських організацій щодо надання соціальних послуг громадянам старшого віку під час пандемії COVID-19, узагальнення існуючого позитивного досвіду та розробка рекомендацій стосовно організації подальшої роботи стейкхолдерів з урахуванням формату роботи в умовах поширення COVID-19 та після подолання пандемії.

Проведення ряду активностей задля збереження здоров'я та забезпечення добробуту громадян похилого віку, адаптації до життя в умовах карантину, обміну досвіду між поколіннями, у тому числі сприяння інтернет активності громадян похилого віку, зокрема інформування щодо пандемії COVID-19 та володіння навичками комунікації в умовах карантину.

Розробка ефективних організаційно-функціональних моделей медичної, соціальної та психологічної підтримки осіб літнього віку, що має намір розробити Бюро соціальних та політичних розробок може бути використана в роботі
В партнерстві з Департаменту соціальної політики Київської міської ради (КМДА), Міжнародного благодійного фонду Карітас України, Міжнародного благодійного фонду «Конвіктус Україна», Благодійного фонду «Життелюб», МБФ «Українська фундація громадського здоров'я», Державна установа "Інститут геронтології ім. Д.Ф. Чеботарьова НАМН України", Міжнародним фондом «Відродження», Благодійний Фонд «100% життя».

7. Сфера розвитку ринку соціальних послуг та соціального захисту

Інтеграція жителів та жительок похилого віку в активне життя громади м. Києва, подолання відчуження та самотності, створення передумов і можливостей для всебічної залученості громадян до суспільного життя міста, навчання інклюзивним практикам соціальних фахівців, спеціалістів сервісних служб міста, підготовка систем оперативного реагування на екстрені ситуації в соціальній сфері міста, закріплення гендерно-обумовлених принципів надання соціальних послуг в

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

громаді м. Києва. Забезпечення взаємодії державного та громадського секторів, сприяє розвитку волонтерського руху та пропагує і підтримує створення ініціативних груп людей похилого віку.

Система надання соціальних послуг в м. Києві потребує осучаснення і переходу на принципи інтегрованості, а саме узгодження та координації функцій та заходів суб'єктів різних рівнів управління для забезпечення комплексного та економічно вигідного підходу до розв'язання проблемних ситуацій, попередження та/чи усунення соціальних ризиків і вразливості громадян та врахування рекомендацій надавачів соціальних послуг усіх форм власності: державних, комунальних і недержавних.

Досягнення цієї мети можливе через здійснення таких інтеграційних завдань: Інтеграції врядування - формування відповідної організаційної структури управління і структурних підрозділів, які мають відповідний мандат на реалізацію функцій із визначенням потреб планування і управління сферою соціального захисту; інтегрованої стратегії – гармонізації політики та програм, що мають взаємопов'язані цілі на основі стратегічного планування та програмно-цільового бюджетування; інтегрованих процесів – визначених або створених під час інтеграції процесів / прийнятих правил і процедур їх застосування в процесі організації надання послуг; інтегрованих технологій, які є інструментами інтеграції (наприклад, широке використання фронт-офісів («єдиного вікна») для потреб системи соціального захисту і організації надання соціальних послуг суттєво сприяє інтеграції усіх систем та структурних підрозділів громади).

В короткостроковій перспективі э потреба ознайомлення управлінців вищого рівня соціальних підрозділів і менеджерів управлінь київського міського та районних в місті управлінь соціального захисту та супутніх утворень з передовими кращими практиками організації моделі інтегрованих соціальних послуг. Зокрема, це стане можливим завдяки аналізу актуального стану надання соціальних послуг та розробленню дорожньої карти щодо оптимізації роботи в процесі надання соціальних послуг з врахуванням рекомендацій надавачів соціальних послуг усіх форм власності: державних, комунальних і недержавних., аналіз і корекцію існуючих алгоритмів взаємодії між різними соціальними постачальниками і службами, а також розбудову спроможності органів місцевого самоврядування і громадських організацій м. Києва у розширенні спектру та якості надання інтегрованих соціальних послуг безпосередній позитивний ефект від проекту матимуть управлінці та працівники служб і департаментів міського та районного в місті рівня, в чиїх службових повноваженнях – надання соціальних послуг населенню усіх форм власності: державних, комунальних і недержавних.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Рекомендації щодо впровадження альтернативних та інноваційних форм і методів соціальної роботи у м. Києві з врахуванням досвіду надавачів соціальних послуг усіх форм власності: державних, комунальних і недержавних.

Забезпечення партнерської взаємодії державного та громадського секторів безпосередній позитивний ефект від проекту матимуть управлінці та працівники служб і департаментів міського та районного в місті рівня, в чиїх службових повноваженнях – надання соціальних послуг населенню.

8.Сфера організаційного розвитку БСПР.

У даному напрямку важливо зосередити зусилля на моніторингу впливу організації та перевірки ефективності діяльності. Одним із важливих аспектів являється формування ставлення до організації як фахівців, що дозволить впливати на громадську думку з позиції громадської експертизи.

Працюватимемо над зміцненням інституційної спроможності організацій громадянського суспільства, покращувати правові умови діяльності громадянського суспільства, сприятимемо дослідженню і вивченню галузевих проблем громадянського суспільства, вивчатимемо його можливості та найкращі практики роботи.

Реформування та покращення правового середовища для організацій громадянського суспільства України. Особливу увагу приділяли питанням суми коштів цільового призначення, які надійшли платнику єдиного податку у формі гранту для реалізації проекту, що не включаються до складу доходу такого платника. А також питанню надмірного податкового навантаження на ресурси благодійних організацій, які здійснюють операції зі ввезення на митну територію України товарів і послуг, з метою їх подальшого надання у вигляді благодійної допомоги суб’єктам благодійної допомоги

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Стратегічні напрямки діяльності та операційні цілі:

1. **Стратегічний напрямок А: забезпечення виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЕС щодо забезпечення соціального діалогу, соціального захисту та соціального залучення**

Стратегічна ціль А.1. Доповнити гендерною складовою Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

- Операційна ціль А.1.1. Експертиза та адвокатування проекту закону України «Про соціальні послуги» N4607 у аспекті права жінок у доступі до послуг та до праці
- Операційна ціль А.1.2. Експертиза та адвокатування законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу)» та проект Закону України «Про внесення змін (щодо трудових прав)» у аспекті права жінок у доступі до послуг та до праці
- Операційна ціль А.1.3. Експертиза та адвокатування законопроекту «Про внесення змін (щодо трудових прав)» у аспекті права жінок у доступі до послуг та до праці

2. **Стратегічний напрямок В. Консолідація зусиль громадських, благодійних та донорських організацій, спрямованих на соціальне інвестування, створення та розвиток виробництва соціальних послуг**

Стратегічна ціль В1. Забезпечення доступу до якісної освіти та подальшого працевлаштування для соціально-малозахищених верств населення.

- Операційна ціль В.1.1. Інформування суспільства по концепції функціонування Ради Соціального Інвестування.
- Операціна ціль В.1.2. Адвокація законопроектів, що сприяють вирішенню соціальних проблем.

Статегічна ціль В2. Розробка соціального паспорту громади.

- Операційна ціль В.2.1. Виявлення основних цільових груп та споживачів послуг
- Операційна ціль В.2.2. Аналіз наявних надавачів послуг, тобто, тих, хто може забезпечити медичні, соціальні, освітні послуги, а також - послуги в областях культури і спорту.
- Операційна ціль В.2.3. Аналіз стану задоволення проблем громади для визначення груп мешканців, що ще не охоплені послугами належної якості.

3. **Стратегічний напрямок С: Досягнення гендерної рівності у правовому полі України**

Стратегічна ціль С.1 Імплементації принципів гендерної політики ЕС у правовому полі України

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

- Операційна ціль С1.1. Ініціювати розгляд стану імплементації урядом 6-ти „недискримінаційних" Директив ради ЄС Угоди про асоціацію Україна-ЄС.
- Операційна ціль С1.2. Виступити з ініціативою перед Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, та Комітетом Верховної Ради України з питань євроінтеграції, щодо розгляду ними стану імплементації та виконання Україною згаданих Директив Ради ЄС та відповідних конвенцій Міжнародної організації праці.

Стратегічна ціль С2. Приведення законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність з Конституцією України, міжнародними стандартами в цій сфері

- Операційна ціль С.2.1 Розглянути питання щодо посилення експертного супроводу процесу імплементації Директив Ради ЄС з боку громадських та науково-експертних установ.
- Операційна ціль С.2.2. Сприяти і підтримати створення аналітично-консультативної групи щодо гендерної експертизи законодавчих ініціатив у сфері праці та послуг, гендерної експертизи реформ у сфері праці та послуг.
- Операційна ціль С.2.3. Ініціювати проведення консультацій з Мінсоцполітики, СПО роботодавців, профспілками та заінтересованими організаціями громадянського суспільства щодо можливості ратифікації конвенцій МОП.
- Операційна ціль С.2.4. Ініціювати розробку законопроекту про запровадження (гендерного аудиту) та планів гендерної рівності на підприємствах, в установах та організаціях.
- Операційна ціль С.2.5. Включити представників наукових установ та громадянського суспільства, що займаються питаннями гендерної рівності у соціальних та трудових правах до складу Консультативної ради при Уповноваженому ВРУ з прав людини.
- Операційна ціль С.2.6. Включити представників наукових установ та громадянського суспільства, що займаються питаннями гендерної рівності у соціальних та трудових правах, до складу Експертної ради з питань дотримання трудових прав при Представникові Уповноваженого з питань дотримання соціально-економічних та гуманітарних прав.
- Операційна ціль С.2.7. Розширити діалог щодо імплементації недискримінаційних Директив Ради ЄС між експертами та управлінцями України, країн Східного партнерства і ЄС, а також Гендерними уповноваженими цих країн.
- Операційна ціль С.2.8. Рекомендувати Державній службі зайнятості України разом з представниками громадянського суспільства розробити

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

гендерно-чутливі активні програми зайнятості для залучення до продуктивної праці жінок і чоловіків, особливо з уразливих груп.

- Операційна ціль С.2.9. Рекомендувати Державній службі України з питань праці – розробити інструментарій для інспекторів праці щодо запобігання проявам дискримінації в трудових відносинах та забезпечення додержання законодавства про працю.

Стратегічна ціль С3. Ратифікація Стамбульської конвенції.

- Операційна ціль С3.1. Сприяти внесенню змін та доповнення до 6 кодексів та до понад 10 законів, у рамках ратифікації конвенції.

Стратегічний напрямок D. Сприяння підвищенню ефективності роботи в країнах Східного партнерства з питань соціального діалогу, соціальних сервісів і протидії дискримінації на робочих місцях.

Стратегічна ціль D1. Децентралізація соціальних послуг.

- Операційна ціль D1.1. Сприяння передачі більшої частини бюджетного фінансування на надання соціальних послуг у громадах, на дому, а не системам установ стаціонарного типу.
- Операційна ціль D1.2. Експертиза створення сприятливих умов для надання соціальних послуг недержавними суб'єктами.

Стратегічна ціль D2. Підвищення організаційної спроможності об'єднаних територіальних громад.

- Операційна ціль D2.2. Проведення освітні та просвітницьких заходів для ОТГ.

Стратегічний напрямок Е. Сприяння сталому розвитку України.

Стратегічна ціль Е.1. Посилення безпеки дорожнього руху.

- Операційна ціль Е.1.1. Аналітика соціально-економічних наслідків втрат від дорожньо-транспортних пригод.

Стратегічна ціль Е2. Формулювання економічних інтересів населення України.

- Операційна ціль Е.2.1. Проведення соціологічного дослідження щодо економічних інтересів населення.
- Операційна ціль Е.2.2. Підготовка аналітичних матеріалів щодо економічних інтересів населення.

Стратегічна ціль Е3. Зелений, екологічний та безпечний транспорт.

- Операційна ціль Е3.1. Аналітика щодо можливостей використання зеленого транспорту в Україні та його ефективності.
- Операційна ціль Е.3.2. Інформування суспільства щодо перспектив зеленого, екологічного, безпечного транспорту.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

SWOT-аналіз можливостей фандрайзингу

S СИЛЬНІ СТОРОНИ	**O** МОЖЛИВОСТІ
1. Ентузіазм і єдність цілей 2. Команда 3. Знання реальних потреб цільової аудиторії 4. Досвід проектної діяльності 5. Досвід адміністрування грантів 6. Досвід управління матеріальними і нематеріальними ресурсами 7. Досвід роботи з держструктурами і донорськими організаціями 8. Досвід організації та проведення заходів 9. Готовність до постійного саморозвитку 10. Успішні проекти та практика з адвокації 11. Партнерська мережа	1. Створення банку інформації, інкубатора ідей/концептів 2. Створення регіональних представництв 3. Налагодження системного партнерства зі стейкхолдерами 4. Співпраця з громадськими та благодійними організаціями 5. Створення соціального підприємства 6. Залучення міжнародних спеціалістів та міжнародного досвіду 7. Розвиток команди 8. Залучення профільних держустанов 9. Можливість залучення фахівців 10. Доопрацювання грантової історії
W СЛАБКІ СТОРОНИ	**T** ЗАГРОЗИ
1. Недостатній обсяг стабільного системного фінансування. 2. Слабо диверсифіковані джерела отримання коштів 3. Оподаткування ОГС та благодійної діяльності 4. Законодавчі зміни що стосуються роботи організацій отримувачів коштів міжніродної допомоги	1. Порушення організаційних та партнерських домовленостей, у зв’язку з утворенням великої кількості організацій, (Конкуренція) 2. Репутація, іміджеві ризики недіючих організацій 3. Недостатня зацікавленність стейкхолтерів та беніфіціарів. 4. Недостатньо фінансування 5. Падіння обсягів фінансування з боку міжнародних донорів. 6. Законодавчі перепони 7. Емоційне вигорання членів організації

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

	8. Ускладнення діяльності внаслідок світової пандемії Коронавірусу та карантинних заходів

Аналіз Внутрішній

Актуальні показники фандрайзингу

Методики фандрайзингу, які можуть бути використані	**Методики, які зараз приносять ресурси**
• Написання грантових заявок, • Робота з донорами, • Участь у тендерах з організаційного розвитку, • Надання послуг іншим ГО • Спонсорська підтримка, • Співпраця з державним сектором. • Соціальне партнерство з бізнесом, Краудфандинг, • Соціальне підприємництво	Написання грантових заявок, робота з донорами

Аналіз Зовнішній

• Політичні, економічні, соціальні та технологічні чинники (STEP-аналіз), ризики;

Зовнішні фактори та ризики:

(S) Соціальні:

Динамічна зміна соціальної ситуації обумовлює постійне розширення цільової аудиторії діяльності організації та потребує швидкої реакції у оперативному управлінні.

До переліку факторів, що впливають можна віднести:

- Рівень охорони здоров'я та освіти
- Ставлення до людей з обмеженими можливостями
- Ставлення до роботи, кар'єри, дозвілля і виходу на пенсію
- Спосіб життя і звички споживання
- Розвиток релігії та інших вірувань

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

- Вразливі групи населення та ті, що перебувають в складних життєвих умовах

(Т) Технологічні

Технологічний стрибок, що спостерігається останніми роками обумовлює стрімке впровадження технологій в усіх сферах життя та зокрема благодійності та соціальних проектах. Потреби високого рівня технічного забезпечення реалізації проектів несуть за собою ризики невідповідності запитам цільової аудиторії. З іншої сторони питання технологій має бути широко представлене як контентна складова діяльності організації та має бути відображена у змісті навчальних заходів

До переліку факторів, що впливають можна віднести:

- Розвиток і проникнення інтернету, розвиток мобільних пристроїв
- Доступ до новітніх технологій
- Ступінь використання, впровадження та передачі технологій

(Е) Економічні

Нестабільна економічна ситуація в країні негативно впливає на стратегічні можливості отримання фінансування через стрімкі зміни курсу валют, невизначену геополітичну ситуацію.

До переліку факторів, що впливають можна віднести:

- Рівень інфляції і процентні ставки
- Рівень безробіття, розмір і умови оплати праці
- Рівень розвитку підприємництва та бізнес-середовища
- Кредитно-грошова і податково-бюджетна політика країни
- Рівень наявних доходів населення
- Ступінь глобалізації та відкритості економіки
- Рівень розвитку банківської сфери
- Ускладнення економічної ситуації в Україні та світі внаслідок світової пандемії Коронавірусу

(Р) Політичні

Політична ситуація в Україні на 2020-2022 роки є ключовим фактором, що впливає на всі сфери життя суспільства.

До переліку факторів, що впливають можна віднести:

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

- Стійкість політичної влади та існуючого уряду
- Бюрократизація і рівень корупції
- Податкова політика (тарифи та пільги)
- Свобода інформації та незалежність ЗМІ
- Законодавство з питань соціального забезпечення
- Майбутнє і поточне законодавство, що регулює правила роботи в галузі
- Вірогідність розвитку військових дій в країні

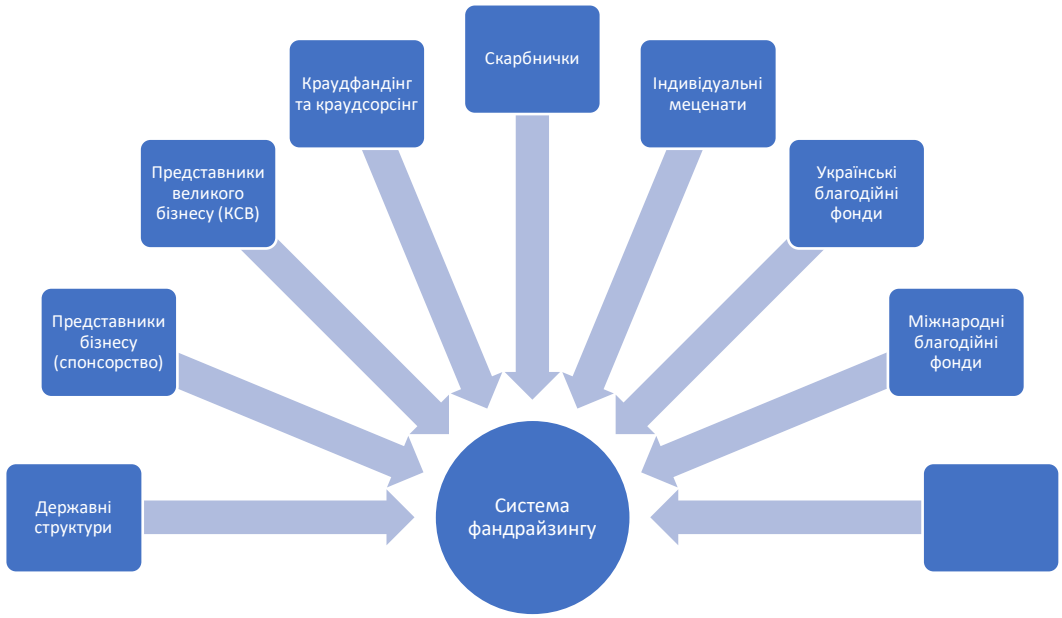

Аналіз доступних інструментів фандрайзингу:

1. Написання грантових заявок – підбір і пошук грантів, що підпадають під сферу діяльності організації. Пріоритетний напрямок.
2. Робота з донорами – встановлення системних партнерських довготривалих стосунків та участь у проектах тривалістю від 2 років. Пріоритетний напрямок.
3. Участь у тендерах з організаційного розвитку – потенційний інструмент розширення ресурсної бази організації та використання експертного потенціалу.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

4. Надання послуг іншим ГО – можливо у рамках грантових програм донорських організацій. Додаткова можливість. Каталог послуг у мережі Хабів громадянського суспільства.
5. Спонсорська підтримка – прогнозована низька включеність бізнесу у тематику організації. Мала імовірність спонсорства заходів. Малоефективно.
6. Співпраця з державним сектором – Можлива участь в окремих програмах, конкурсах державного бюджету, міністерств і місцевої влади, дотичних до тематики організації.
7. Соціальне партнерство з бізнесом - прогнозована низька включеність бізнесу у тематику організації. Малоефективно.
8. Крауднфандинг – Малоефективно через незначну віддачу з українських платформ краутфандингу і невисоку імовірність зацікавити аудиторію міжнародних платформ тематикою організації.
9. Соціальне підприємництво – Малоефективно у формі виробництва товарів. Можливе у якості системного надання послуг громадським організаціям та партнерства із донорськими організаціями у проектах, дотичних до сфери діяльності.

Планування і забезпечення ресурсів по напрямкам джерелам фандрейзингу

Напрямок	Механізм взаємодії	Результат
Робота з донорами	Системна робота в рамках проектів донорів-довготривалих партнерів. Необхідні дії: 1. Створення бази потенційних донорів по всім можливим напрямкам роботи організації. 2. Налагодження постійного моніторингу грантових проектів донорів. 3. Вихід на особисті контакти поза рамками оголошених грантових конкурсів а токож участь в реалізації державних програм, та	Збільшення кількості постійних донорів-партнерів організації. Департаменту соціальної політики Київської міської ради (КМДА), Міжнародного благодійного фонду Карітас України, Міжнародного благодійного фонду «Конвіктус Україна», Благодійного фонду «Життелюб», МБФ «Українська фундація

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

	програм місцевого самоврядування. 4. Участь у загальних заходах/подіях, для контактів із потенційними донорами. 5. Використання можливостей організації, у тому числі партнерських (мережа Хабів громадянського суспільства), для позиціонування себе ефективним партнером по вирішенні актуальних завдань донорів в Україні	громадського здоров'я», Міжнародним фондом «Відродження», БФ «100%життя» та інших Отримання кількох довготривалих (від 2 років) проектів від різних донорів, із забезпеченням стабільного системного розвитку.
Партнерські проекти	1. Пошук потенційних партнерів 2. Презентація концепції проектів і партнерської пропозиції 3. Розширення сфер діяльності 4. Укладення договорів 5. Реалізація проекту	Створено базу партнерів за напрямками діяльності, пердставництв міжнародних організацій та посольств. Розширення сфер діяльності
Гранти, Цільові програмии	1. Створення портфоліо-презентації організації 2. Системний моніторинг актуальних грантів (включно з грантами ЄС для країн партнерів) 3. Подача запиту на відповідність проекту заявленого напряму фінансування / мотиваційного листа 4. Підбір партнерів для реалізації проекту (держ. сектор, бізнес, українські та зарубіжні НГО) 5. Написання грантової заявки і бюджетування	Відібрано стратегічні напрямки діяльності організації та створено перелік концепцій проектів, що їм відповідають. Оформлено портфоліо організації Створено базу грантодавців для кожного напрямку. Проводиться систематичне відслідковування

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

	6. Подача грантової заявки та документів	актуальних грантових конкурсів.
Участь у тендерах міжнародних донорів а також органів місцевого самоврядуванн я, робота з пердставництва ми міжнародних організацій та посольств	Періодично ряд міжнародних донорів проводять тендери на тренінги з організаційного розвитку для ГО та ОТГ в Україні. Це UNICEF, USAID, GIZ, IRF, EaP CSF, ПРООН, а також органів місцевого самоврядування пердставництвами міжнародних організацій та посольств та інші. Організація дотепер виступала в якості учасника грантових проектів даних організація (або потенційного грантера). У той же час, експертний потенціал дозволяє брати на себе функції як адміністрування даних грантових програм, так і їх безпосереднього виконання у формі надання послуги – донору або організаціям-клієнтам за кошти донора, залежно від типу тендеру. У багатьох випадках подібні тендери проводяться у регіонах, що є ключовими для організації та відповідають її пріоритетам діяльності. Для ефективної роботи у даній сфері необхідно налагодити постійний моніторинг тендерів донорських організацій та встановити персональні контакти, розширювати компетенції організації.	Перехід до більш широкого партнерства з міжнародними донорами. Різке збільшення фінансової спроможності організації, диверсифікація джерел надходжень. Потенціал для розширення матеріально-технічно бази. Отримання додаткових компетенцій співробіниками. Напрацювання комунікаційної стратегії та внутрішніх політик. Робота з пердставництвами міжнародних організацій та посольств

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

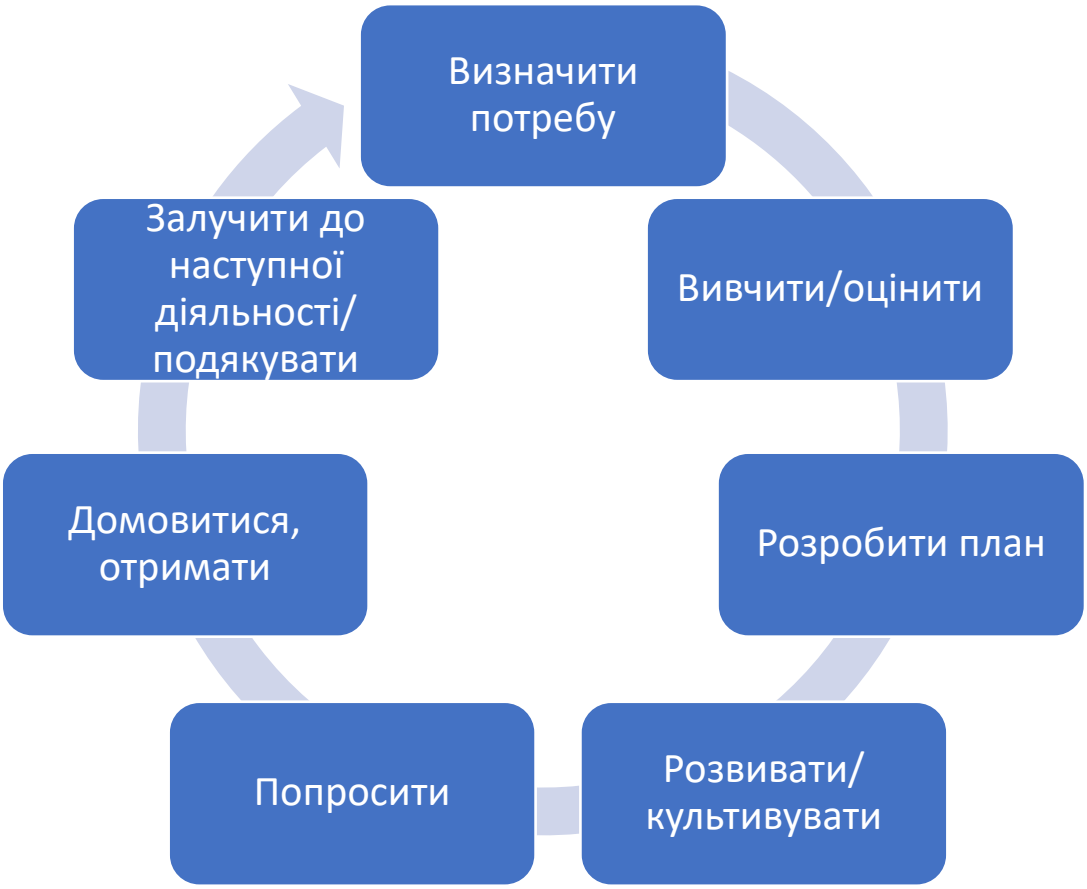

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

ПОТОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Заходи для підтримки розвитку організації:
- ✓ Участь у навчальних програмах професійного розвитку для лідерів та працівників
- ✓ Моніторинг інформації та участь працівників, членів та волонтерів у тематичних заходах
- ✓ Регулярне інформування донорів, беніфіціарів, громадськості про результати діяльності (в т.ч. за використанням соціальних мереж).
- ✓ Удосконалення та наповнення сайту, сторінка у соцмережі
- ✓ Збір, аналіз і поширення інформації із використанням сучасних технологій розповсюдження інформації (веб-сайт, соціально-мережевий маркетинг)
- ✓ Написання грантових проектів
- ✓ Збір коштів для забезпечення проектної діяльності

2. Інформаційно-просвітницькі та адвокаційні кампанії:
- ✓ Інформаційна кампанія щодо діяльності та проектів організації
- ✓ Створення та розповсюдження соціальних відео-роликів
- ✓ Проведення адвокаційних кампаній

3. Взаємодія з партнерськими організаціями (схожих за напрямками діяльності):
- ✓ Проведення зустрічей, участь у різних тематичних заходах для пошуку партнерських організацій.
- ✓ Створення бази таких організацій, укладення договорів про співпрацю.
- ✓ Взаємодія у рамках договорів (у тому числі обмін інформаційними матеріалами, участь у заходах партнера, проведення сумісних заходів та проектів, налагодження мережевої комунікації).

4. Налагодити сталі зв'язки з державними органами (стейкхолдери) та брати участь у законотворчих ініціативах для підвищення якості життя бенефіціарів
5. Співпраця з міжнародними організаціями:
   - ✓ Проведення зустрічей, участь у різних тематичних заходах.
   - ✓ Створення бази таких організацій, укладення договорів про співпрацю.
   - ✓ Взаємодія у рамках договорів

Стратегічні виклики фандрайзингу (на основі СВОТ – аналізу)

1. ***Розвиток відносин з поточними та новими донорами.*** Цей виклик з одного боку вимагає чіткої взаємодії з поточними донорами для обгрунтування змін в організації (виклик 1) та залучення нових донорів, кількість яких зростає через криз на Сході України. Потрібно використати зв'язки з поточними донорами для розширення відносин з новими, докласти значних зусиль, в тому числі, інформаційних, для завоювання довіри нових донорів.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

2. ***Організація процесу фандрайзингу всередині напрямків та наявність ресурсів для цього.*** Важливо пам'ятати про необхідність інвестування ресурсів для організації процесу залучення ресурсів, починаючи з аналізу донорів, розвитку відносин з ними, залучення коштів та звітування. Такі ресурси включають як професійний потенціал, так і необхідні фінансові ресурси для самого процесу фандрайзингу.
3. ***Забезпечення мінімум трьома джерелами фінансування кожного напрямку.*** Це –виклик, про який потрібно пам'ятати завжди, адже різноманітність ресурсів та джерел фінансування є засадами для сталості організації, особливо наявність фінансування від приватних осіб. Потрібно всі заходи організації поєднувати з фандрайзингом (якщо тільки ці заходи не пов'язані з стигмованиим проблемами). В цьому сенсі наявність колективних органів управління є перевагою – члени таких органів мають бути активно залучені до фандрайзингу, наприклад, через схему «приведи друга». (мінімум 3 джерела фінансування)

Стратегічні цілі фандрейзингу

1. **Налагодження системи управління ресурсами**

Показники успіху:

- Чіткий та зрозумілий бренд
- Ефективна система внутрішньої комунікації
- Наявність професійних кадрів фандрайзингу
- Координація зусиль по фандрайзингу та поточної проектної діяльності
- Робота з органами місцевого самоврядування та казначейством

2. **Розвиток відносин з поточними та потенційними донорами**

Показники успіху:

- Спільна база донорів та партнерів
- Аналіз та визначення потенційних донорів та партнерів
- Зустрічі та презентації донорам
- Поширення інформації (брендування) організації серед цільових груп
- *З*алучення членів Правління до фандрайзингу
- Створення фандрайзингового комітету (з залученням прихильників та друзів та партнерських організацій, а також місцевого самоврядування)
- Апробація методів залучення коштів від громадян на окремі продукти організації
- Грантова історія (портфоліо організації)

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

3. **Забезпечення фінансування мінімум на 2 роки -**

Показники успіху:

- Створення резервного фонду

СТРАТЕГІЇ ПО НАПРЯМКАХ ФАНДРАЙЗИНГУ:

- Вивчення ринку донорів
- Розвиток відносин з донорами та залучення фінансування на адвокаційні проекти, а також від органів місцевого самоврядування з казнначейством

Інструменти досягнення цілей ГО «Бюро соціальних та політичних розробок»

Завдання	Очікуваний результат	Поточний стан (baseline)	Етапи досягнення	Хто вимірює прогрес	Індикатори успіху
Продовження отримання фінансування поточних проектів від давніх донорів та партнерів	Зростання розуміння партнерами експертного потенціалу, нових стратегій БСПР та стала фінансова підтримка від давніх донорів	Є стандартний набір продуктів та сервісів, які постійно користуються попитом. Даний пакет грунтується на розумінні партнерів про можливості організації, немає проактивного просування – напр, опису проектів, експертів	2020 Моніторинг грантів, які системно отримують НУО в Україні по напрямкам діяльності організації 2021 Рекламування пакетів послуг та експертів 2022 Участь в конкурсах та тендерах, які оголошуються іншими організаціями	Голова правління Керівник напрямку	Наявність сталих пакетів послуг, які відповідають сучасному попиту партнерів та донорів Проактивна система роботи з партнерами, які у першу чергу знають та підтримують репутацію БСПР як експертів в сферах охоплення напрямків БСПР Спільні проекти
Залучення інвестиційного грантового фінансування на нові проекти	БСПР чітко бачить та розуміє нових донорів на ринку	Є діякі ідеї, але вони погано прокомуніковані та опрацьовані Спорадичне подання проектів, часто	Зробити мозковий штурм та розписати 3-5 нових ідей Зробити аналіз донорів,	Голова правління Керівник напрямку	Наявність бази даних донорів Чітка система поширення інформації про

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

через розвиток відносин з новими донорами	Нові донори знають та розуміють можливості БСПР	відхиляються, бо нові донори погано нас знають	посольств на питання підтримки виборчих проектів Листопад 2020		потенціал БСПР серед нових донорів
Активне партнерство з цільовими партнерами для отримання замовлень	Досягнення рівня рівноправного партнерства через співучасть в проектах	Отримання аутсорсингових завдань від партнерів, тоді, коли вони вже отримали проектне фінансування	Звернення до партнерів з пропозиціями співпраці в рамках великих проектів	Голова правління Керівник напрямку	Спільні проекти з партнерами, які сприятимуть розширенню донорської бази БСПР Партнери розуміють важливість залучення БСПР до спільних проектів
Формування резервного фонду	Забезпечення ресурсами на 6 місяців атономної діяльності без підтримки зовнішніх джерел	На данний момент на початковому етапі виконання = пошук інструментів наповнення резервного фонду.	Створити фінансовий план організації Листопад 2020	Голова правління Керівник напрямку	Наявність політики та плану формування резервного фонду Диференційовані джерела наповнення резервного фонду Відкритість та прозорість роботи резервного фонду
Аналіз ринку донорів щодо їх підтримки компонентів сфери діяльності організації	Знання про всі донорські програми на ринку, які підтримують сфери діяльності організації операції зі ввезення на митну територію України товарів і послуг, з метою їх подальшого надання у вигляді благодійної допомоги	Ринок донорів вивчається «при нагоді» База постійних надійних донорів не створена База не розширюється Заявки подаються в останній момент Відсутня база ідей та концепцій	Жовтень 2020 – Створення бази постійних донорів Постійно – розширення бази Листопад 2020 – створення бази ідей та концепцій Доручення функції постійного моніторингу програм та конкурсів – фандрейзеру Жовтень-грудень 2020 Жовтень 2020 - створення	Голова правління Фандрейзер	База детальних даних донорів (правила роботи, періодичність оголошення конкурсів, контакти тощо) Системний постійний моніторинг оголошень та пріоритетів донорів коштів цільового призначення, які надійшли платнику єдиного податку у формі гранту для реалізації проекту, що не включаються до складу доходу такого платника.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

			календарного плану подачі заявок		
Розвиток відносин з донорами та залучення фінансування на адвокаційні проекти	Сталі партнерські зв'язки з донорами, які розуміють важливість адвокаційного компоненту в проектах БСПР	Обмін інформацією з донорами відбувається виключно в рамках звітів за проектами Донори, які не фінансують проект, не знають про історії успіху організації	Постійно – участь в усіх відкритих та закритих заходах донорів Брендування експертів організації	Голова Правління та Правління Фандрайзер	Регулярні зустрічі, в тому числі організовані за ініціативи організації Готова презентаційна поліграфія (візитки, брошури) Оновлення грантової історії
Розвиток відносин з існуючими донорами та залучення нових	Донори знають про нас, стають лояльними до нас, довіряють нам	Міжнародний фонд «Відродження», Представництво дитячого фонду ООН, Форум громадянського суспільства Східного партнерства	Серпень 2021 – 3-4 донори Кінець 2021 – 6 донорів 2022 – 6-8 донорів, вихід на великі програми/проекти	Core team	Кількість донорів Рівень лояльності Фінансовий результат Кінець 2021 – 100-120 тисяч доларів 2022 – 200-300 тисяч доларів бюджет організації
Партнерство з закордонними організаціями та мережами суміжного профілю	Впізнаваність за межами України Вплив на формування експертної думки в Україні та за її межами	Європейська Комісія, Форум громадянського сспільства Східного партнерства	2022 – широкі контакти на рівні PASOS (Асоціація аналітичних центрів Центральної та Східної Європи, Центральної Азії) та інших подбіних організацій	Core team	Кількість міжнародних проектів та партнерів. Членство у коаліціях та асоціаціях, мережах аналітичних центрів. Кількість залучених міжнародних експертів до наших проектів. Кількість наших публікацій англійською мовою у закордонних джерелах.
Розширення відносин з великими	Входження в коло професійних	Досвід грантодавства є досить великим,	Протягом 2020 року – визначити	Правління	Зустрічі з донорами регіону

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

грантодавцями	організацій-грантодавці в розвитку Сходу України, а також у сфері громадськго здоровя	але відносини з іншими грантодавцями не рівні.	основні групи донорів, місця їх зустрічей, основні конференції та заявити про себе		Вступ до мереж донорів регіону Участь в зібраннях-виступи та презентації

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Учасники процесу фандрайзингу:

- Правління
  - Затвердження фандрайзингового плану і внесення змін при потребі.
  - Представництво організації, пошук нових донорів.
  - Затвердження політик – Резервного фонду, внутрішніх політик, комунікаційної стратегії, етичного кодексу.

- Голова Правління
  - Публічні виступи, заяви від імені організації.
  - Представництво організації, зустрічі на рівні керівництва.
  - Продукування ідей для фандрайзингових матеріалів (звернень за підтримкою).
  - Здійснює представницькі функції та вирішує інші питання діяльності, приймає будь-які інші рішення або виконує будь-які інші дії
  - Затвердження бюджетів проектів та витрат на фандрайзинг.
  - Реалізація комунікаційної стратегії, внутрішніх політик.
  - Розвиток партнерств, які сприятимуть розширенню донорської бази

- (Керівники напрямків, адміністрація)
  - Складання щорічного плану фандрайзингу та моніторинг впровадження плану.
  - Налагодження та підтримка взаємовідносин з донорами/партнерами.
  - Управління Резервним фондом та проектами.
  - Звітування перед донорами та подяки.
  - Контроль виконання умов донорів.

- Аналітики по фандрайзингу / Фандрайзери
  - Ведення баз даних донорів та моніторинг ринку донорів – партнерів
  - Аналітичні розвідки щодо ринку донорів
  - Підготовка звернень про підтримку.
  - Розробка та доповнення грантової історії (портфоліо)

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

- Члени організації
  - Розробка проектних ідей та звернень про підтримку
  - Безпосередні звернення про підтримку
  - Залучення експертів та консультантів у своїх сферах.
  - Виявлення потенціалу збору коштів в проекти.

- Бухгалтер
  1. Проведення фінансових операцій, пов’язаних з фандрейзингом.
  2. Підготовка бюджетів проектів та програм
  3. Фінансова звітність (донору, спонсору, членам організації).
  4. Звітність до фіксальних органів та казначейства.
  5. Прозора бухалтерія оновлення опрограмування,
  6. Фінаансовий аудит та моніторниг

РИЗИКИ

Завдання	**Ризики**	**Імовірність (за 5-бальною шкалою)**	**Протидія**
Продовження отримання фінансування від давніх донорів та партнерів	Знайдуть нових партнерів для виконання завдань	3	Якісно виконувати замовлення та підкреслювати важливість партнерства
Активне партнерство з цільовими партнерами для отримання замовлень	Партнери будуть нарощувати свій потенціал самостійно, «переманювати» експертів	4	Звернути увагу голови правління і інших членів організації на підтримку партнерських стосунків. Чітке знання «слабких» місць в реалізації проектів партнерів та позиціювання своїх переваг саме в цих «місцях»
Формування резервного фонду	Недостатність поточних джерел	4	Розвивати інші напрямки та розробити положення наповнення і використання резервного фонду
Вивчення ринку донорів щодо їх підтримки компоненту адвокації	На ринку донорів компонент адвокації часто є прикладним в реалізації структурних	3	Позиціювання прикладного екпертного потенціалу, щоб бути партнером в проектах інших організацій та групи

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

	завдань, тому донори не згоджуються фінансувати його окремо		
Розвиток відносин з донорами та залучення фінансування на адвокаційні проекти	Донори зустрічають багато адвокаційних проектів, є певний скептицизм щодо їх ефективності, тому можливий скептицизм по відношенню до БСПР	2	Позиціювати історії успіху, результативність та ефективність БСПР
Розвиток відносин з існуючими донорами та залучення нових	Залишитись на рівні 2-3 проекта на рік з 2-3 донорами	4	Активно «креативити» проекти та успішно реалізовувати кожен з них
Партнерство з закордонними організаціями та мережами суміжного профілю	Відсутність впізнаваності та довіри до нас на національному рівні, з чого випливає відсутність довіри з боку закордонних організацій	5	Активне брендування та висока якість продуктів
Розширення відносин з великими грантодавцями	Наявність конкурентів та недовіра до потенціалу БСПР	3	Підготовка пакету презентації успіхів та інноваційності у вмінні розробляти та впроваджувати грантові програми
Активне залучення впливових осіб для регіону (Ради, комітети)	Авторитетні люди хочуть брати участь, але посилаються на брак часу	4	Чітке формулювання щодо їх залучення: скільки на це потрібно часу і які вони отримають бенефіти (напр., знання про проекти регіону) Залучення в першу чергу найвідданіших прихильників та діжерів думок для створення широкої маси лояльної аудиторії

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА

І. Моніторинг та оцінка. Введення та основні визначення

Оцінка є однією з функцій управління проектом та інструментом для отримання нового знання. Ми оцінюємо те, що було зроблене, для поліпшення подальшої роботи. Оцінка, аналіз та інтерпретація змін допомагає Організації:

• визначити, наскільки ми досягли запланованих цілей;
• зрозуміти, наскільки вірні були припущення щодо того, що сталося;
• судити про ефективності, результативності та стійкості результатів роботи.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Визначення оцінки	**Призначення оцінки**
Процес, в ході якого намагаються визначити, як можна більш систематично й об'єктивно, цінність або значення проекту з точки зору впливу на соціальну проблему. Це судження ґрунтується на таких загальних «критеріях оцінки», як доречність, ефективність, результативність, вплив і стійкість. Оцінка повинна забезпечити достовірну та корисну інформацію, щоб отриманий досвід був врахований при прийнятті рішень партнерами за програмою і донорами.	- Підвищити якість проекту або програми, поліпшити методи і результати; - Придбати знання, особливо про досвід, який можна використовувати в інших проектах, програмах і ситуаціях; - Довести, що результати проекту або програми дійсно були отримані.

Моніторинг можна визначити як безперервний і методичний процес збору даних та інформації протягом всього життєвого циклу проекту. Зібрана інформація використовується для регулярної оцінки проекту; таким чином, можна коригувати хід проекту без зупинки роботи. Моніторинг також використовується для систематичного відстеження ситуації і для виявлення тенденцій. Наприклад, можна відстежувати зміни в навколишньому середовищі або становище осіб з особливими потребами.

Визначення моніторингу	**Призначення моніторингу**

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Процес відстеження або вимірювання того, що відбувається. Включає два види моніторингу: • моніторинг виконання передбачає вимірювання ходу реального процесу щодо початкового плану втручання в ситуацію (наприклад, програми, стратегії) і ступеня досягнення конкретних цілей; • моніторинг ситуації припускає вимір того, як змінюється - або не змінюється - певний параметр або набір параметрів в ході проекту (наприклад, становище дітей і жінок, або ситуація в країні в цілому).	• забезпечити контроль, щоб роботи виконувалися згідно планом проекту; • поліпшити виконання проекту; • визначити, коли потрібно швидко адаптувати проект, особливо в умовах кризи і нестабільності; • служити джерелом інформації для оцінки; • забезпечити інформацію для обґрунтування необхідності змінити стратегію і програми (особливо моніторинг ситуації).

Основні відмінності між моніторингом та оцінкою

Принциповою відмінністю моніторингу від оцінки програм є також значно більша, ніж у моніторингу, глибина аналізу. Оцінка передбачає глибокий аналіз, а моніторинг лише відстеження поточної «картинки». Більш деталізовані відмінності відображені у таблиці.

Моніторинг	Оцінка
проводиться безперервно	Проводиться на ключових етапах реалізації програми
Проект приймається в існуючому вигляді без змін;	Проект піддається аналізу з метою оптимізації / поліпшення;
Заплановані результати та діяльність порівнюються з фактичними.	Аналізуються причини досягнення або недосягнення запланованих результатів
Отримана інформація використовується для поліпшення роботи по проекту	Отримана інформація може використовуватися як для поліпшення роботи з даного проекту, так і для уточнення планів на майбутнє

З технічної точки зору головні відмінності між моніторингом та оцінкою полягають в тому, що:

- Моніторинг - постійно діюча система, а оцінка проводиться час від часу;
- Система моніторингу заснована виключно на вимірах значень індикаторів,оцінка ж проводиться з урахуванням даних моніторингу (значень індикаторів), але не обмежується ними.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

Саме тому системи моніторингу та оцінки є взаємодоповнюючими, але ніяк не можуть замінити один одного.

ІІ. Характеристика оцінки, її призначення та етапи здійснення.

На різних стадіях проекту ми проводимо різні типи оцінки, для кожного з етапів існують свої питання. При впровадженні системи моніторингу або проведенні оцінки існує три великих питання оцінки для конкретних учасників проекту.

• «Чи робимо ми те, що повинні робити?» - Відповідь потрібна менеджерам проектів, щоб перевірити, чи виконується технічне завдання (самоконтроль).

• «Приводять наші дії до змін?» - Відповідь потрібна всім зацікавленим сторонам, для оцінки виміру соціального впливу.

• «Чи ефективно ми працюємо?» - Відповідь надасть інформацію про те, чи є актуальною наша діяльність, і рухаємося ми у стратегічно правильному напрямку (стратегічна відповідність).

Експертиза проекту (попередня оцінка). Після того, як проект написаний і оформлений, його необхідно оцінити. Така оцінка визначає, наскільки проект наближає вирішення проблеми і відповідає потребам цільових груп. Ми оцінюємо не тільки сам проект і закладені в ньому заходи, але і те, наскільки організація проекту забезпечена кадрами, а також фінансову та організаційну обґрунтованість планованих дій. Це дозволяє судити про реалістичність і потенційної успішності проекту.

Основні показники, яким повинен відповідати проект:

• актуальність і затребуваність поставлених цілей;

• відповідність планованих результатів проекту поставленим цілям;

• інноваційність механізмів реалізації проекту, що дозволяють у тому числі знизити витрати на його реалізацію;

• наявність у організації ресурсів, необхідних для реалізації проекту.

Моніторинг та проміжна оцінка. На стадії реалізації проекту крім моніторингу, який проводиться безперервно, також здійснюємо проміжну оцінку. В її ході підводяться проміжні підсумки, і визначається, наскільки зроблені кроки правильні і приведуть до успішного завершення проекту. Результати такої оцінки допоможуть скорегувати стратегію і вибрати ті чи інші дії в наступній фазі проекту. При розробці питань для проміжної оцінки спочатку потрібно вирішити, яка інформація про проект є найбільш важливою. Нижче наведено список питань, які слід використовувати при проміжної оцінці.

• На підставі чого приймається рішення про те, що певні продукти або послуги проекту необхідні його благоотримувачам / клієнтам / споживачам цих послуг?

• Яким чином виконавці / співробітники проекту вирішують, які саме послуги надаються тому чи іншому клієнтові?

• Що потрібно від виконавців проекту для надання цих продуктів або послуг?

• Яким чином клієнти дізнаються про проект і отримують доступ до нього?

• Які вимоги пред'являються до клієнтів / користувачам послуг проекту?

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

• Який загальний алгоритм проекту, тобто процес, який проходять клієнти від моменту першого контакту з проектом до моменту отримання послуги і далі?

• Що є сильними сторонами проекту з точки зору його клієнтів?

• Що є сильними сторонами проекту з точки зору його виконавців?

• Які найбільш типові скарги з боку виконавців програми та її клієнтів?

• Які рекомендації щодо поліпшення проекту пропонують його виконавці та клієнти?

Фінальна оцінка проводиться на стадії закінчення проекту. Вона використовується для підведення підсумків виконання проекту. Результати підсумкової оцінки складають основу змістовного звіту за проектом.

Оцінка впливу (ефекту) проводиться через деякий час після закінчення проекту. Оцінка перевіряє, наскільки стійкі результати проекту, як дії проекту вплинули на проблему, чи відбулися зміни в добробуті клієнтів / благоотримувачів проекту.

Крім того, що оцінка впливу перевіряє тривалість результатів проекту і показує, як дії проекту вплинули на проблему, оцінка впливу допомагає підвищити ефективність програм, оскільки звертається до наступних питань:

1. Чи досягає проект запланованих цілей?

2. Чи можуть зміни, що відбулися в цільовій групі, бути пояснені даним проектом, або вони виникли під впливом якихось інших паралельних чинників?

3. Різниться чи ефект впливу проекту для різних груп благоотримувачів, різних регіонів і в різні часові проміжки?

4. Чи має проект якісь побічні ефекти, позитивні або негативні?

5. Наскільки ефективний цей проект порівняно з іншими проектами, спрямованими на досягнення цих же цілей?

6. Чи ефективний проект з точки зору витрачених на нього ресурсів?

Індикатори

План моніторингу передбачає щомісячний збір інформації по основним індикаторам діяльності та щоквартальне анкетування співробітників щодо оцінки ними ефективності реалізації окремих напрямків діяльності

1. **Основні індикатори діяльності:**

1.1. Кількісні:

- Кількість учасників заходів Організації;
- Кількість реалізованих проектів;
- Загальний бюджет реалізованих проектів;
- Середнія бюджет по проектам Організації;
- Бюджет інформаційно та брендової кампанії в ЗМІ, що висвітлюють діяльність Організації;
- Кількість осіб, залучених до проектів Організації;
- Сума у Резервному фонді Організації на кінець звітного періоду

1.2. Якісні:

- зростання впізнаваності Організації серед донорів;

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок

- диверсифікація джерел фінансування;
- збільшення ефективності фандрайзингу Організації;
- Наявність постійних стратегічних партнерів/донорів;
- розробка нових програм;
- створення єдиної всеукраїнської бази донорів на загальнодержавному рівні;

Оцінка окремих напрямів діяльності здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

- **Відповідність,** тобто сумісність завдань напрямку з реальними проблемами цільової аудиторії та статутної діяльності.
- **Результативність,** тобто рівень досягнення та реалізації визначених завдань і заходів, їх наслідки та вплив на становище бенефіціарів.
- **Ефективність,** тобто забезпечення реалізації завдань за помірні ресурси.
- **Сталість,** тобто ймовірність продовження позитивного впливу реалізації напрямку після закінчення періоду конкретного проекту.
- **Вплив,** тобто ефект, що дала діяльність.

Діяльність по моніторингу та оцінці здійснюється на 2 рівнях:

1) На проектному рівні – проектними менеджерами та/або менеджерами із моніторингу (за наявності), що збираються татистичні дані та інформують керівництво/відповідальну особу про результати;
2) На центральному рівні – Головою Правління, у контексті виконання запланованих річних/квартальних показників.

© 2020 Бюро соціальних та політичних розробок